

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-22

15/01/2018

ქ. თბილისი

**საჯარო სამართლის იურიდიული პირის -სურსათის ეროვნული სააგენტოს
სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარული და ფიტოსანიტარიული სახელმწიფო
კონტროლის 2018 წლის პროგრამის დამტკიცების შესახებ**

სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა
დაცვის კოდექსის 27-ე მუხლის შესაბამისად,

ვბრძანებ:

1. დამტკიცდეს საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - სურსათის
ეროვნული სააგენტოს:

ა) სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის 2018 წლის პროგრამა
(დანართი №1);

ბ) ვეტერინარული სახელმწიფო კონტროლის 2018 წლის პროგრამა (დანართი
№2);

გ) ფიტოსანიტარიული სახელმწიფო კონტროლის 2018 წლის პროგრამა
(დანართი №3).

2. საჯარო სამართლის იურიდიულმა პირმა - სურსათის ეროვნულმა
სააგენტომ უზრუნველყოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის
მეურნეობის სამინისტროსთვის სახელმწიფო კონტროლის შედეგების წლიური
ანგარიშის წარდგენა კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

3. ძალადაკარგულად გამოცხადდეს საჯარო სამართლის იურიდიული
პირის - სურსათის ეროვნული სააგენტოს სურსათის უვნებლობის,
ვეტერინარული და ფიტოსანიტარიული სახელმწიფო კონტროლის 2017 წლის
პროგრამის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრის
2017 წლის 24 იანვრის N2-14 ბრძანება.

4. ბრძანება ძალაშია ხელმოწერისთანავე.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი

ს. ციციანიძე

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის 2018 წლის პროგრამა

მუხლი I. შესავალი

1. სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის 2018 წლის პროგრამა (შემდგომში - პროგრამა) შემუშავებულია სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად და წარმოადგენს სურსათის მწარმოებელ ბიზნესოპერატორთა სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის 2018 წლის სამოქმედო გეგმას.
2. პროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელება ხელს შეუწყობს: მოსახლეობის ჯანმრთელობის/სიცოცხლისა და მომხმარებელთა ინტერესების დაცვას, შიდა ბაზრის ეფექტიან ფუნქციონირებას, საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას.

მუხლი II. პროგრამის საფუძვლები

პროგრამის განხორციელების სამართლებრივი საფუძველია სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსი, „სურსათად/ცხოველის საკვებად განკუთვნილი გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმებისა და მათგან წარმოებული გენმოდიფიცირებული პროდუქტის ეტიკეტირების შესახებ“ საქართველოს კანონი, „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 16 ოქტომბრის №533-ე დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტების - „სურსათის/ცხოველის საკვების ჰიგიენის ზოგადი წესისა“ და „სურსათის/ცხოველის საკვების ჰიგიენის გამარტივებული წესის“ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 25 ივნისის №173 დადგენილება, „ცხოველური წარმოშობის სურსათის სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების სპეციალური წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 12 თებერვლის №55-ე დადგენილება, „ბიზნესოპერატორის აღიარების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 26 დეკემბრის №722-ე დადგენილება, „ცხოველური წარმოშობის სურსათის ჰიგიენის სპეციალური წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 7 მარტის №90-ე დადგენილება, „სურსათის მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების შესახებ

ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 10 ნოემბრის №581-ე დადგენილება, „სურსათში ზოგიერთი დამაბინძურებლის (კონტამინანტის) მაქსიმალურად დასაშვები ზღვრის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 9 ნოემბრის №567-ე დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტის - ცოცხალ ცხოველებსა და ცხოველური წარმოშობის სურსათში ზოგიერთი ნივთიერებისა (სუბსტანციის) და მათი ნარჩენების მონიტორინგის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 იანვრის №22-ე დადგენილება, „ფარმაკოლოგიურად აქტიური ნივთიერებების, მათი კლასიფიკაციისა და ცხოველური წარმოშობის სურსათში ნარჩენების მაქსიმალური ზღვრის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 18 დეკემბრის №639 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტის - საქონლის ხორცისა და საქონლის ხორცის პროდუქტების ეტიკეტირების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 9 მარტის №118 დადგენილება, „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის სფეროებში მიკვლევადობის ზოგადი პრინციპების და მოტხოვნების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 10 ნოემბრის №577 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტის - აგრარულ ბაზრებზე/ბაზრობებზე სურსათისა და ცხოველის რეალიზაციის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №417 დადგენილება, „სურსათში ტრანსცხიმის ნორმის განსაზღვრის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 13 ივნისის №262-ე დადგენილება, „საქართველოში გამოსაყენებლად ნებადართული პესტიციდების სახელმწიფო კატალოგის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2013 წლის 29 ოქტომბრის №2-235-ე ბრძანება, „სასურსათო ნედლეულისა და კვების პროდუქტების ხარისხისა და უსაფრთხოების სანიტარიული წესები და ნორმების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის № 301/ნ ბრძანება, „მეცხოველეობაში ჰორმონული და თირეოსტატიკური მოქმედების მქონე ზოგიერთი ნივთიერებისა (სუბსტანციის) და ბეტა-აგონისტების გამოყენების აკრძალვის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 11 იანვრის N10 დადგენილება, „მომხმარებლისათვის სურსათის შესახებ ინფორმაციის მიწოდების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 1 ივლისის N301 დადგენილება, „სურსათზე კვებით ღირებულებასა და ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული განაცხადის განთავსების წესის დამტკიცების შესახებ“

საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 17 ნოემბრის N510 დადგენილება, „სურსათში მიკოტოქსინების განსაზღვრისათვის ნიმუშის აღებისა და ანალიზის მეთოდების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 7 ნოემბრის N497 დადგენილება, „სურსათში მიკროელემენტებისა და დამაბინძურებლების (კონტამინანტები) რაოდენობის კონტროლისათვის ნიმუშის აღებისა და ანალიზის მეთოდების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 13 დეკემბრის N547 დადგენილება, „ადამიანის მიერ უშუალო მოხმარებისთვის განკუთვნილი თერმულად დამუშავებული რძის ანალიზის და გამოკვლევის მეთოდების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 13 აპრილის N195 დადგენილება, „ჩვილი და ადრეული ასაკის ბავშვთათვის გათვალისწინებული განსაკუთრებული სამედიცინო დანიშნულებისა და წონის კონტროლის მიზნით რაციონის სრულად ჩანაცვლებისათვის განკუთვნილი სურსათის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 27 ივლისის №370 დადგენილება, „ხილის წვენისა და ადამიანის მოხმარებისათვის განკუთვნილი სხვა მსგავსი პროდუქტების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 8 დეკემბრის №536 დადგენილება.

2. სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი ხორციელდება სურსათის ბიზნესოპერატორის საქმიანობაზე სურსათის წარმოების (მათ შორის პირველადი წარმოების), გადამუშავების და დისტრიბუციის ეტაპებზე.

3. სახელმწიფო კონტროლის განსახორციელებლად საჭირო თანხები ანაზღაურდება სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნებებიდან.

მუხლი III. პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზანია:

- ა) სურსათის ბიზნესოპერატორების სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის განხორციელება მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად;
- ბ) სურსათის წარმოების, ასევე პირველადი წარმოების, გადამუშავებისა და დისტრიბუციის ეტაპებზე ბიზნესოპერატორის საქმიანობის მოქმედ კანონმდებლობასთან შეუსაბამობის აღმოფხვრა;
- გ) მავნე სურსათის ბაზარზე განთავსების ფაქტების შემცირება;

დ) მომხმარებელთა ინტერესების დაცვა.

მუხლი IV. პროგრამის განხორციელების უფლებამოსილება

1. სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლს ახორციელებენ სსიპ - სურსათის ეროვნული სააგენტოს (შემდგომში - სააგენტოს) უფლებამოსილი პირები.

2. სახელმწიფო კონტროლის განხორციელებისას სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსით დადგენილი მოთხოვნების დარღვევაზე სამართალდამრღვევს აღნიშნული კოდექსის 64-ე - 74³-ე მუხლების და „სურსათად/ცხოველის საკვებად განკუთვნილი გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმებისა და მათგან წარმოებული გენმოდიფიცირებული პროდუქტის ეტიკეტირების შესახებ” საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის შესაბამისად, სააგენტოს უფლებამოსილი პირი გამოუწერს საჯარიმო ქვითარს, რომელიც იმავდროულად არის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ ოქმი.

მუხლი V. სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების მექანიზმები

1. ინსპექტირება - გეგმიური ინსპექტირება/არაგეგმიური ინსპექტირება:

ა) სააგენტოს მიერ ადამიანური და ფინანსური რესურსების, ასევე ბიზნესოპერატორებთან წინა წელს განხორციელებელი გეგმიური ინსპექტირებების რაოდენობის გათვალისწინებით, განისაზღვრა 2018 წელს განსახორციელებელი სურსათის ბიზნესოპერატორების გეგმიური ინსპექტირების რაოდენობა: **$N = P \times 70$** .

სადაც:

- N - წლის განმავლობაში განხორციელებული გეგმიური ინსპექტირების რაოდენობა;
- P - უფლებამოსილი პირების რაოდენობა;
- რიცხვი 70 - წლის განმავლობაში ერთი უფლებამოსილი პირის მიერ განსახორციელებელი გეგმიური ინსპექტირების რაოდენობა.

ბ) ბიზნესოპერატორების გეგმიური ინსპექტირება განხორციელდება რისკის დონის განსაზღვრისათვის შემუშავებული 4 კრიტერიუმის ქულების დაჯამებით მიღებული შედეგების მიხედვით ამ პროგრამის დანართი N 1.1-ის შესაბამისად.

გ) ბიზნესოპერატორების გეგმიური ინსპექტირება განხორციელდება რისკის დონის განსაზღვრის შედეგად მინიჭებული ქულების შესაბამისად, ქულების კლებადობის მიხედვით.

დ) იმ ბიზნესოპერატორების გეგმური ინსპექტირება, რომლებიც წარმოადგენენ აგრარულ ბაზრებს, საბავშვო ბაღების კვების ბლოკებს, ახორციელებენ თხილისა და დაფნის ექსპორტს, ევროკავშირში თევზისა და თევზის პროდუქტების ექსპორტს, ცხოველის დაკვლას ან/და ნედლი რძის თერმულ დამუშავებას, განხორციელებს რისკის დონის განსაზღვრის გარეშე შემდეგი სიხშირით:

დ.ა) აგრარული ბაზრების, საბავშვო ბაღების კვების ბლოკების, თხილისა და დაფნის ექსპორტიორების, ევროკავშირში თევზისა და თევზის პროდუქტების ექსპორტიორების, გეგმური ინსპექტირება განხორციელდება წელიწადში ერთხელ;

დ.ბ) იმ ბიზნესოპერატორების მიმართ, რომლებიც ახორციელებენ ცხოველის დაკვლას, გეგმური ინსპექტირება განხორციელდება წელიწადში ოთხჯერ.

დ.გ) იმ ბიზნესოპერატორების მიმართ, რომლებიც ახორციელებენ ნედლი რძის თერმულ დამუშავებას, გეგმური ინსპექტირება განხორციელდება წელიწადში ორჯერ.

ე) კონკრეტული ბიზნესოპერატორისთვის ერთ კრიტერიუმში ჩამოთვლილი რამდენიმე პუნქტით განსაზღვრული ქულების შეჯამება არ ხდება. შესაბამისად, ასეთ შემთხვევაში ბიზნესოპერატორს მიენიჭება მაქსიმალური ქულა;

ვ) კრიტერიუმების შემუშავებას საფუძვლად დაედო კოდექს ალიმენტარიუსის სტანდარტი „სურსათის უვნებლობის რისკის ანალიზის სამუშაო პრინციპები“, (CAC/GLL 62-2007 “Working Principles for Risk Analysis for Food Safety for Application by Governments”), კოდექს ალიმენტარიუსის სტანდარტი „მიკრობიოლოგიური რისკების მართვის (MRM) პრინციპები“, (CAC/GLL63-2007 – “Principles and Guidelines for The Conduct of Microbiological Risk Management), ‘სურსათის მწარმოებელი ბიზნესოპერატორების კლასიფიკაცია რისკის ჯგუფებში“ (KT-2-1-D3 - “Classification of Food Handling Businesses Into Risk Groups” - ლიტვის სურსათისა და ვეტერინარიის ოფისის სამუშაო ინსტრუქცია);

ზ) არაგეგმური ინსპექტირება - განხორციელდება „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების წესის დამტკიცების შესახებ“ 2015 წლის 16 ოქტომბრის საქართველოს მთავრობის 1533 დადგენილების შესაბამისად.

2. მონიტორინგი:

ა) სურსათის ბიზნესოპერატორების მონიტორინგი განხორციელდება სურსათის ნიმუშების/სინჯების აღებისა და დოკუმენტური შემოწმების გზით;

ბ) მონიტორინგის ფარგლებში სურსათის ნიმუშების/სინჯების სახეობებისა და რაოდენობების განსაზღვრა განხორციელდა დანართი N1.2-ის შესაბამისად;

გ) სააგენტოს უფლებამოსილი პირების მიერ 2018 წელს ლაბორატორიულად გამოკვლეული იქნება სავარაუდოდ 4 436 სხვადასხვა დასახელების სურსათის ნიმუში/სინჯი (დანართი 1.3);

დ) დოკუმენტური შემოწმების დროს განხორციელდება:

დ.ა) სურსათის ეტიკეტის შემოწმება, კერძოდ, შემოწმდება სურსათთან დაკავშირებული ნებისმიერი ინფორმაცია, სავაჭრო ნიშანი, დასახელება, ილუსტრაცია ან სიმბოლო, განთავსებული შეფუთვაზე, დაფასობაზე ან/და მასთან დაკავშირებულ თანდართულ დოკუმენტზე;

დ.ბ) სურსათის, მასში გამოსაყენებლად განკუთვნილი ნებისმიერი ნივთიერების, სურსათთან დაკავშირებული ტარისა და შესაფუთი მასალის მიკვლევადობის შემოწმება წარმოების, გადამუშავებისა და დისტრიბუციის ეტაპებზე;

დ.გ) ბიზნესოპერატორად რეგისტრაციის შემოწმება;

დ.დ) ვეტერინარული ზედამხედველობის განხორციელების დამადასტურებელი დოკუმენტის შემოწმება;

დ. ე) სურსათის ვარგისიანობის ვადის შემოწმება.

3. ნიმუშის აღება და დოკუმენტური შემოწმება:

ა) ნიმუშის აღება ხორციელდება ორგანოლექტიკური, მიკრობიოლოგიური, პარაზიტოლოგიური, ტოქსიკოლოგიური, ფიზიკურ-ქიმიური, რადიოლოგიური, დაავადებების ან/და სხვა მაჩვენებლების გამოსაკვლევად, რათა განისაზღვროს ადამიანის ჯანმრთელობისა და სიცოცხლისათვის მოსალოდნელი რისკი;

ბ) ნიმუშის აღება შეიძლება განხორციელდეს ინსპექტირების, ზედამხედველობის, მონიტორინგის დროს ან დამოუკიდებლად;

გ) დოკუმენტური შემოწმება არის სახელმწიფო კონტროლის მექანიზმი, რომლის დროსაც დამოუკიდებლად, ან სხვა მექანიზმებთან ერთად ხორციელდება სურსათის ბიზნესოპერატორის საქმიანობასთან დაკავშირებული დოკუმენტური შემოწმება;

დ) დოკუმენტური შემოწმება ხორციელდება ინსპექტირებისა და მონიტორინგის დროს ასევე, დამოუკიდებლად;

ე) შემოწმების პრიორიტეტი ენიჭება: ხორცის სარეალიზაციო ობიექტებს, საბავშვო ბაგა-ბაღებისა და სკოლების კვების ბლოკებს, რომელთა გეგმური დოკუმენტური შემოწმება განხორციელდება წელიწადში 2-ჯერ.

ვ) არაგეგმური დოკუმენტური შემოწმება შესაძლებელია განხორციელდეს:

ვ.ა) სახელმწიფო კონტროლის შედეგების საფუძველზე, მათ შორის, სააგენტოს მიერ აღებული ნიმუშის ლაბორატორიული გამოკვლევის შედეგების საფუძველზე;

ვ.ბ) სახელმწიფო, ადგილობრივი თვითმმართველობის ან სამართალდამცავი ორგანოს შეტყობინების საფუძველზე;

ვ.გ) სხვა ქვეყნის კომპეტენტური ორგანოს ან საერთაშორისო ორგანიზაციის შეტყობინების საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც, სურსათი/ცხოველის საკვები არ შეესაბამება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის მოთხოვნებს;

ვ.დ) სააგენტოში შემოსული შეტყობინების საფუძველზე, რომელიც შემტყობინებელი პირისა და შეტყობინებით გათვალისწინებული ინფორმაციის იდენტიფიკაციის შესაძლებლობას იძლევა;

ვ.ე) სხვა ობიექტური გარემოების არსებობისას, რომელმაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ადამიანის ან/და ცხოველის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას.

4.ზედამხედველობის დროს განხორციელდება დაკვირვება:

ა) სურსათის განადგურებაზე;

ბ) ბიზნესოპერატორის მიერ სურსათის ბაზარზე განთავსების აღკვეთაზე, ბაზრიდან და მომხმარებლისგან გამოთხოვაზე;

გ) ბიზნესოპერატორის მიერ სააგენტოს მითითებების შესრულებაზე.

მუხლი VI. მოსალოდნელი შედეგები

1. ბიზნესოპერატორად დარეგისტრირებულ სურსათის მწარმოებელ საწარმოებს მიეცემათ შესაბამისი რეკომენდაციები არსებული შეუსაბამობების გამოსწორების მიზნით.

2. შემცირდება საფრთხის შემცველი სურსათის წარმოების და ბაზარზე განთავსების ფაქტები.

3. პროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებების სრულყოფილად განხორციელება ხელს შეუწყობს: მოსახლეობის ჯანმრთელობის და სიცოცხლისა და მომხმარებელთა ინტერესების დაცვას, შიდა ბაზრის ეფექტიან ფუნქციონირებას, ასევე სურსათის საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას.

სურსათის მწარმოებელი საწარმოს რისკის დონის კრიტერიუმები

#	რისკის დონის განსაზღვრის კრიტერიუმი	ქულა
1.	გადამუშავებული სურსათი/ცხოველის საკვები:	
	ა) ცხოველური წარმოშობის სურსათი:	
	ა.ა) ხორცი და ხორცის პროდუქტები	35
	ა.ბ) რძე და რძის პროდუქტები	35
	ა.გ.) თევზი და თევზის პროდუქტები	35
	ა.დ) კვერცხი	20
	ა.ე) ცხოველური წარმოშობის სხვა სურსათი	25
	ბ) მცენარეული წარმოშობის სურსათი:	
	ბ.ა) ხილი, ბოსტნეული	15
	ბ.ბ) უალკოჰოლო სასმელები, წვენები	25
	ბ.გ) მარცვლეული, ფქვილი და პურ-ფუნთუშეულის ნაწარმი	15
	ბ.დ) კრემიანი საკონდიტრო ნაწარმი და შოკოლადი	25
	ბ.ე) შაქარი, მარილი	15
	ბ.ვ) ჩაი, ყავა	15
	ბ.ზ) საკვებდანამატები, სანელებლები, საკაზმები	25
	ბ.თ) ალკოჰოლური სასმელები	15
	ბ.ი) სასმელი წყალი	25
	ბ.კ) მცენარეული წარმოშობის სხვა სურსათი (ზეთები, ცხიმები, მარგარინი, მაიონეზი და სხვ.)	15
	გ) ნახევარფაბრიკატები	25
	დ) საღებავი რეზინი	15
	ე) მზა კერძები	25
	ვ) კონსერვი	35
	ზ) ბავშვთა კვების პროდუქტები	35
	თ) ცხოველთა საკვები	25
	ი) სხვა დასახელების სურსათი	15
2.	საქმიანობის ტიპი	
	ა) წარმოება, გადამუშავება, ცხოველთა დაკვლა	20
	ბ) პირველადი პროდუქტების წარმოება	5
	გ) შეფუთვა	5
	დ) რძის შეგროვება	15
	ე) საბითუმო ვაჭრობა, დასაწყობება, დისტრიბუცია	5

	ვ) საცალო ვაჭრობა მაღაზიებში	5
	ზ) საცალო ვაჭრობა ბაზრებში და მოძრავ ობიექტებში	5
	თ) საზოგადოებრივი კვება:	
	თ.ა) კაფე, რესტორანი, ბუფეტი, სასადილო და ა.შ.	10
	თ.ბ) ბუფეტი საკოლამდელო ბავშვებისათვის	15
	თ.გ) ბუფეტი სკოლის ასაკის ბავშვებისათვის	10
3.	წარმადობა (ბიზნესოპერატორის წინა წლის ბრუნვა ლარებში)	
	ა) 5 000 000 და მეტი	15
	ბ) 200 000-დან 5 000 000-მდე	10
	გ) 0-დან 200 000-მდე	5
	დ) არ აქვს წლიური ბრუნვის მაჩვენებელი (ახლად რეგისტრირებული მეწარმე)	15
4.	ბიზნესოპერატორის ისტორია:	
	ა) სააგენტოს მიერ გამოვლენილი სამართალდარღვევა	
	ა.ა) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 64-ე მუხლით	30
	ა.ბ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 65-ე მუხლის პირველი და მე-3 ნაწილით	30
	ა.გ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 65-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილით	10
	ა.დ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 66-ე მუხლის პირველი და მე-3 ნაწილით	30
	ა.ე) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 67-ე მუხლით	20
	ა.ვ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 68-ე მუხლის პირველი ნაწილით	20
	ა.ზ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 68-ე მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილით	30
	ა.თ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 70-ე მუხლით	20
	ა.ი) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 74 ¹ მუხლის პირველი ნაწილით	10
	ა.კ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 74 ¹ მუხლის მე-2 ნაწილით	30
	ა.ლ) სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 74 ² მუხლით	30
	ა.მ) სურსათად/ცხოველის საკვებად განკუთვნილი გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმებისა და მათგან წარმოებული გენმოდფიცირებული პროდუქტის ეტიკეტირების შესახებ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლით	20
	ბ) შეტყობინება RASFF-დან	30
	გ) სახელმწიფო კონტროლი არ განხორციელებულა	30

დანართი 1.2

მონიტორინგი - ნიმუშის აღება

მეთოდოლოგია

მონიტორინგის დროს ასაღები სურსათის ნიმუშების სახეობებისა და რაოდენობების განსაზღვრისას გათვალისწინებული იქნა:

1. სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის 26¹ მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნები:

1.1. წინა წლებში მოსახლეობასა კვებითი მოშხამვების, სურსათით განპირობებული ნაწლავთა ინფექციების, ეპიდემიების, სხვა საკვებისმიერი მასობრივი დაავადებების გაჩენის შემთხვევები;

1.2. სურსათის მიკრობიოლოგიური, ქიმიური ან ფიზიკური დაბინძურების შემთხვევები;

1.3. გარემოს დაბინძურების შემთხვევები;

1.4. მომხმარებელთა მოტყუებისა და შეცდომაში შეყვანის შემთხვევები;

1.5. სააგენტოს მიერ საანგარიშო წელს და წინა წლებში განხორციელებული საქმიანობების შედარებითი ანალიზი.

2. ასაღები ნიმუშების რაოდენობის განსაზღვრის მიზნით: საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 იანვრის #22 დადგენილებით დამტკიცებული „ტექნიკური რეგლამენტი - ცოცხალ ცხოველებსა და ცხოველური წარმოშობის სურსათში ზოგიერთი ნივთიერებისა (სუბსტანციის) და მათი ნარჩენების მონიტორინგის წესისა“ და საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 18 დეკემბრის #639 დადგენილებით დამტკიცებული „ფარმაკოლოგიურად აქტიური ნივთიერებების, მათი კლასიფიკაციისა და ცხოველური წარმოშობის სურსათში ნარჩენების მაქსიმალური ზღვრის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნები.

ქულების მინიჭების მატრიცა

აღბათობა	სიმძიმე		
	1	2	3
1	1	2	3
2	2	4	6
3	3	6	9

დაბალი რისკი - (1 - 3) = 0,05 ქულა

საშუალო რისკი - (4) = 0,15 ქულა

მაღალი რისკი - (6 - 9) = 0,5 ქულა

სურსათის მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების და სურსათის უვნებლობის მაჩვენებლების ლაბორატორიული კვლევისათვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობების განსაზღვრა

მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების ლაბორატორიული კვლევისათვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობების დასადგენად განსაზღვრული იქნა შემდეგი კრიტერიუმები:

➤ მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების კლასიფიკაცია (საფრთხის გამოვლენის ალბათობა მისი სიმძიმის გათვალისწინებით)

➤ წინა წლის სურსათის ლაბორატორიული კვლევის შედეგების ანალიზი

➤ მოსახლეობაში კვებითი მომხამვების, სურსათით განპირობებული ნაწლავთა ინფექციების, ეპიდემიების, სხვა საკვებისმიერი მასობრივი დაავადებების გაჩენის შემთხვევები

თითოეული კრიტერიუმი შეფასდა შესაბამისი ქულით, რომელთა დაჯამებით მიღებული იქნა მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლის კოეფიციენტი.

კრიტერიუმი – მიკრობიოლოგიური საფრთხის კლასიფიკაცია (საფრთხის გამოვლენის ალბათობა მისი სიმძიმის გათვალისწინებით)

იდენტიფიცირებული იქნა 5 მიკრობიოლოგიური მაჩვენებელი: სალმონელა, *Listeria monocytogenes*, სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი, ჰისტამინი, ნედლი რძის კვლევა ბრუცელოზზე.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

– სალმონელა - 0,15 ქულა;

– *Listeria monocytogenes* – 0,05 ქულა;

– სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი – 0,05 ქულა;

– ჰისტამინი - 0,15 ქულა;

– ნედლი რძის კვლევა ბრუცელოზზე – 0,5.

კრიტერიუმი – წინა წლის ლაბორატორიული კვლევის შედეგები

სააგენტოს 2017 წლის 11 თვის მონაცემებით:

– სურსათში სალმონელას კვლევა - აღებული იქნა სურსათის 1 275 ნიმუში, სალმონელა აღმოჩნდა 7 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 0,55%;

– სურსათში *Listeria monocytogenes*-ის კვლევა - აღებული იქნა სურსათის 320 ნიმუში, *Listeria monocytogenes* არ აღმოჩენილა არცერთ ნიმუშში. ამდენად, დარღვევამ შეადგინა 0%;

– სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი – აღებული იქნა სურსათის 65 ნიმუში, სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი არ აღმოჩენილა არცერთ ნიმუშში. ამდენად, დარღვევამ შეადგინა 0%;

– ჰისტამინი - აღებული იქნა სურსათის 117 ნიმუში, დარღვევა არ გამოვლენილა. ამდენად, დარღვევამ შეადგინა 0%;

– ბრუცელოზი – აღებული იქნა ნედლი რძის 66 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 7 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 10,6%.

კრიტერიუმის შეფასებისას პირობითად განსაზღვრული იქნა, რომ:

- დარღვევების 0-დან 3%-ჩათვლით მიჩნეული იქნა დაბალ რისკად;

- დარღვევების 3-ზე მეტი 10%-ჩათვლით მიჩნეული იქნა საშუალო რისკად;

- მაღალ რისკად მიჩნეული იქნა 10%-ზე მეტი დარღვევები.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

– სურსათში სალმონელას კვლევა - 0,05 ქულა;

– სურსათში *Listeria monocytogenes*-ის კვლევა - 0,05 ქულა;

- სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი – 0,05 ქულა;
- ჰისტამინი – 0,05 ქულა;
- ნედლი რძის კვლევა ბრუცელოზზე – 0,5.

კრიტერიუმი – მოსახლეობაში კვებითი მოშხამვების, სურსათით განპირობებული ნაწლავთა ინფექციების, ეპიდემიების, სხვა საკვებისმიერი მასობრივი დაავადებების გაჩენის შემთხვევები გამოყენებული იქნა დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის 2017 წლის 11 თვის წინასწარი სტატისტიკური მონაცემები.

- სალმონელოზი – 151 შემთხვევა;
- ლისტერიოზი – 0 შემთხვევა (ლისტერიოზზე ეპიდზედამხედველობა არ არის დამყარებული);
- სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი – მონაცემები არ არსებობს;
- ჰისტამინი – მონაცემები არ არსებობს;
- ბრუცელოზი – 203 შემთხვევა.

კრიტერიუმის შეფასებისას პირობითად განსაზღვრული იქნა, რომ:

- შემთხვევების რაოდენობა 0-დან 100-ჩათვლით მიჩნეული იქნა დაბალ რისკად;
- შემთხვევების რაოდენობა 101-დან 200-ჩათვლით და შემთხვევების შესახებ მონაცემების არასებობა მიჩნეული იქნა საშუალო რისკად;
- მაღალ რისკად მიჩნეული იქნა 200-ზე მეტი შემთხვევა.

შენიშვნა: მონაცემების არასებობის გამო, ყველა მაჩვენებელი შეფასდა საშუალო რისკად.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- სალმონელა – 0,15 ქულა;
- Listeria monocytogenes – 0,15 ქულა;
- სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი – 0,15 ქულა;
- ჰისტამინი – 0,15 ქულა;
- ნედლი რძის კვლევა ბრუცელოზზე – 0,5 ქულა.

მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლის კოეფიციენტის დადგენა

შეკრებილი იქნა კრიტერიუმების შეფასებისას მინიჭებული ქულები:

მაჩვენებელი	კრიტერიუმ o - 1	კრიტერიუმ o - 2	კრიტერიუმ o - 3	მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლის კოეფიციენტი
სალმონელა	0,15	0,05	0,15	0,35
Listeria monocytogenes	0,05	0,05	0,15	0,25
სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი	0,05	0,05	0,15	0,25
ჰისტამინი	0,15	0,05	0,15	0,35
ნედლი რძის კვლევა ბრუცელოზზე	0,50	0,50	0,50	1,50

მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების ლაბორატორიული კვლევისათვის სურსათის ასაღები ნიმუშების რაოდენობის დადგენა

სურსათის ნიმუშების რაოდენობის განსაზღვრისათვის მნიშვნელოვანია 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის რაოდენობა 1 წლის განმავლობაში. „საქსტატის“ მონაცემებით 2016 წელს 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული იქნა საშუალოდ **475 კგ. სურსათი** (*შენიშვნა: 2017 წლის ოთხივე კვარტლის მონაცემები 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის შესახებ არ არის ცნობილი*).

თვითონ სურსათის დაყოფა მოხდა პირობითად 7 სახეობად - ხორცი და ხორცის პროდუქტები (მ.შ. ფრინველის ხორცი), თევზი და თევზის პროდუქტები, რძე და რძის პროდუქტები, კვერცხი და კვერცხის პროდუქტები, ჩვილ ბავშვთა და ბავშვთა კვება, არაცხოველური წარმოშობის სურსათი და სასმელები.

საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 10 ნოემბრის #581 დადგენილებით დამტკიცებული "სურსათის მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის" გათვალისწინებით:

- **სალმონელას** ლაბორატორიული ტესტირება კვლევა ხორციელდება ყველა სახეობის სურსათზე, სურსათში სალმონელას კვლევის მაჩვენებლის განსაზღვრისათვის საორიენტაციოდ მიღებული იქნა 1 წლის განმავლობაში 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის საერთო რაოდენობა (**475 კილოგრამი**).

- **Listeria monocytogenes**-ზე ლაბორატორიული ტესტირება ხორციელდება ჩვილ ბავშვთა და ბავშვთა კვების სურსათზე, ასევე, მზა სურსათზე. ამდენად, სურსათში *Listeria monocytogenes* კვლევის მაჩვენებლის განსაზღვრისათვის საორიენტაციოდ მიღებული იქნა 1 წლის განმავლობაში 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის საერთო რაოდენობის 35%, რამაც შეადგინა 166 კილოგრამი.

- **სტაფილოკოკურ ენტეროტოქსინზე** ლაბორატორიული ტესტირება ხორციელდება ყველში, მშრალ რძესა და მშრალ შრატში. „საქსტატის“ მონაცემებით 2016 წელს 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული იქნა საშუალოდ **143 კგ. რძე და რძის პროდუქტები**. ამდენად, სურსათში სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინის კვლევის მაჩვენებლის განსაზღვრისათვის საორიენტაციოდ მიღებული იქნა 1 წლის განმავლობაში 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული რძისა და რძის პროდუქტების საერთო რაოდენობის 35%, რამაც შეადგინა **50 კილოგრამი**.

- **ჰისტამინის** ლაბორატორიული ტესტირება ხორციელდება თევზის პროდუქტებზე. „საქსტატის“ (ექსპორტი) და სურსათის ეროვნულ სააგენტოში არსებული (წარმოება) მონაცემებით 2016 წელს 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული იქნა საშუალოდ **4,9 კგ. თევზი და პროდუქტები**. ამდენად, სურსათში ჰისტამინის კვლევის მაჩვენებლის განსაზღვრისათვის საორიენტაციოდ მიღებული იქნა 1 წლის განმავლობაში 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული თევზისა და თევზის პროდუქტების საერთო რაოდენობა (**4,9 კილოგრამი**).

- **ბრუცელოზის** გამომწვევის ლაბორატორიული კვლევები ვრცელდება ნედლ რძეზე. „საქსტატის“ მონაცემებით 2016 წელს 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული იქნა საშუალოდ **143 კგ. რძე და რძის პროდუქტები**. ამდენად, ნედლი რძის კვლევა ბრუცელოზზე მაჩვენებლის

განსაზღვრისათვის საორიენტაციოდ მიღებული იქნა 1 წლის განმავლობაში 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული რძე და რძის პროდუქტების საერთო რაოდენობა (143 კილოგრამი).

აღნიშნულისა და საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 10 ნოემბრის #581 დადგენილებით დამტკიცებული "სურსათის მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის" გათვალისწინებით, წლის განმავლობაში სურსათის ასაღები ნიმუშების რაოდენობა გამოისახება შემდეგი ფორმულით: $N = K \times A \times n$

სადაც, N არის ასაღები სურსათის ნიმუშების რაოდენობა

K – მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლის კოეფიციენტი

A – 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის რაოდენობა 1 წლის განმავლობაში.

n - მაჩვენებლის ტექნიკური რეგლამენტის ნიმუშის აღების გეგმის მიხედვით განსაზღვრული რაოდენობა.

ამდენად, 2018 წელს სურსათის ასაღებმა ნიმუშებმა შეადგინა:

– სურსათში სალმონელას კვლევა

$$N = K \times A \times n = 0,35 \times 475 \times 5 = 831 \text{ ნიმუში}$$

– სურსათში *Listeria monocytogenes*-ის კვლევა

$$N = K \times A \times n = 0,25 \times 166 \times 5 = 207,5 = 200 \text{ ნიმუში}$$

– სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი

$$N = K \times A \times n = 0,25 \times 50 \times 5 = 62,5 = 60 \text{ ნიმუში;}$$

– ჰისტამინი

$$N = K \times A \times n = 0,35 \times 4,9 \times 9 = 15,5;$$

თევზის (შავი ზღვის ქაფშიას) ევროპის ქვეყნებში ექსპორტის ხელშეწყობის მიზნით და ევროკავშირის მოთხოვნების გათვალისწინებით, მიზანშეწონილია აღებული იქნეს თევზის ნიმუშების 12-ჯერ მეტი ჯერადობით.

ამდენად, ჰისტამინის ლაბორატორიული ტესტირებისათვის ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 180 ნიმუში.

– ბრუცელოზის გამომწვევი

$$N = K \times A \times n = 1,5 \times 143 = 214,5 = 220 \text{ ნიმუში (შენიშვნა: ტექნიკური რეგლამენტით არ არის გათვალისწინებული).}$$

სურსათში ზოგიერთი დამაბინძურებლის (კონტამინანტის), პესტიციდების ნარჩენებისა და ტრანსცხიმების ლაბორატორიული კვლევისათვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობების განსაზღვრა

სურსათში ზოგიერთი დამაბინძურებლის (კონტამინანტის), პესტიციდების ნარჩენებისა და ტრანსცხიმების ლაბორატორიული კვლევისათვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობების დასადგენად განსაზღვრული იქნა შემდეგი კრიტერიუმები:

➤ სურსათში ზოგიერთი დამაბინძურებლის (კონტამინანტის), პესტიციდების ნარჩენებისა და ტრანსცხიმების კლასიფიკაცია (საფრთხის გამოვლენის ალბათობა მისი სიმძიმის გათვალისწინებით)

➤ წინა წლის სურსათის ლაბორატორიული კვლევის შედეგების ანალიზი

➤ არამიკრობული ბუნების კვებითი მოშხამვები

თითოეული კრიტერიუმი შეფასდა შესაბამისი ქულით, რომელთა დაჯამებით მიღებული იქნა სურსათში ზოგიერთი დამაბინძურებლის (კონტამინანტის), პესტიციდების ნარჩენებისა და ტრანსცხიმების კოეფიციენტი.

იდენტიფიცირებული იქნა 3 საკვლევი კომპონენტი: არაცხოველური წარმოშობის სურსათი; მცენარეულ სურსათში პესტიციდების შემცველობის განსაზღვრა; სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა.

კრიტერიუმი – სურსათში ზოგიერთი დამაბინძურებლის (კონტამინანტის), პესტიციდების ნარჩენებისა და ტრანსცხიმების კლასიფიკაცია (საფრთხის გამოვლენის ალბათობა მისი სიმძიმის გათვალისწინებით)

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- არაცხოველური წარმოშობის სურსათი - 0,05 ქულა;
- მცენარეულ სურსათში პესტიციდების შემცველობის განსაზღვრა – 0,05 ქულა;
- სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა - 0,05.

კრიტერიუმი – წინა წლის სურსათის ლაბორატორიული კვლევის შედეგების ანალიზი

სააგენტოს 2017 წლის 11 თვის მონაცემებით:

- არაცხოველური წარმოშობის სურსათი - აღებული იქნა სურსათის 490 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 41 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 8,37%;
- მცენარეულ სურსათში პესტიციდების ნარჩენი რაოდენობის განსაზღვრა - აღებული იქნა სურსათის 71 ნიმუში (მ.შ. 36 ბიფენტრინის შემცველობაზე), დარღვევა არ გამოვლენილა. დარღვევამ შეადგინა 0%;
- სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა - აღებული იქნა სურსათის 136 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 14 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 10,3%;

კრიტერიუმის შეფასებისას პირობითად განსაზღვრული იქნა, რომ:

- დარღვევების 0-დან 3%-ჩათვლით მიჩნეული იქნა დაბალ რისკად;
- დარღვევების 3-ზე მეტი 10%-ჩათვლით მიჩნეული იქნა საშუალო რისკად;
- მაღალ რისკად მიჩნეული იქნა 10%-ზე მეტი დარღვევები.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- არაცხოველური წარმოშობის სურსათი - 0,05 ქულა;
- მცენარეულ სურსათში პესტიციდების ნარჩენი რაოდენობის განსაზღვრა – 0,05 ქულა;
- სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა - 0,5 ქულა.

კრიტერიუმი – არამიკრობული ბუნების კვებითი მოშხამვები

- არაცხოველური წარმოშობის სურსათი - მონაცემები არ არსებობს;

– მცენარეულ სურსათში პესტიციდების ნარჩენი რაოდენობის განსაზღვრა – მონაცემები არ არსებობს;

– სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა - მონაცემები არ არსებობს.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

– არაცხოველური წარმოშობის სურსათი - 0,15;

– მცენარეულ სურსათში პესტიციდების ნარჩენი რაოდენობის განსაზღვრა – 0,15;

– სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა - 0,15.

შენიშვნა: მონაცემების არარსებობის გამო, ყველა მაჩვენებელი შეფასდა საშუალო რისკად.

სურსათში ზოგიერთი დამაბინძურებლის (კონტამინანტის), პესტიციდების ნარჩენებისა და ტრანსცხიმების მაჩვენებლის კოეფიციენტის დადგენა

შეკრებილი იქნა კრიტერიუმების შეფასებისას მინიჭებული ქულები:

მაჩვენებელი	კრიტერიუმი - 1	კრიტერიუმი - 2	კრიტერიუმი - 3	მაჩვენებლის კოეფიციენტი
არაცხოველური წარმოშობის სურსათი	0,05	0,05	0,15	0,25
მცენარეულ სურსათში პესტიციდების ნარჩენი რაოდენობის განსაზღვრა	0,05	0,05	0,15	0,25
სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა	0,05	0,50	0,15	0,7

სურსათში ზოგიერთი დამაბინძურებლის (კონტამინანტის), პესტიციდების ნარჩენებისა და ტრანსცხიმების მაჩვენებლების ლაბორატორიული კვლევისათვის სურსათის ასაღები

ნიმუშების რაოდენობის დადგენა

სურსათის ნიმუშების რაოდენობის განსაზღვრისათვის მნიშვნელოვანია 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის რაოდენობა 1 წლის განმავლობაში. „საქსტატის“ მონაცემებით 2016 წელს 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული იქნა საშუალოდ **475 კგ. სურსათი, მათ შორის მცენარეული წარმოშობის სურსათმა შეადგინა 300 კგ.** (*შენიშვნა: 2017 წლის ოთხივე კვარტლის მონაცემები 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის შესახებ არ არის ცნობილი*).

სამივე საკვლევი მაჩვენებლის შემთხვევაში (არაცხოველური წარმოშობის სურსათისა და მცენარეულ სურსათში პესტიციდების ნარჩენი რაოდენობის განსაზღვრა და სურსათში

ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა) პირობითად მიღებული იქნა 300 კგ მცენარეული წარმოშობის სურსათის 1 ადამიანის მიერ მოხმარება (სულ: 300 კგ. სურსათი).

ამასთან, სააგენტოში 2017 წლის 11 თვის განმავლობაში RASFF-ის შეტყობინებების გათვალისწინებით, გაზრდილია საქართველოდან ექსპორტირებულ თხილში აფლატოქსინების მაქსიმალურ სიდიდეზე მეტი შემცველობის ფაქტები. აღნიშნულისა და საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 აპრილის #185 დადგენილებით დამტკიცებული "თხილის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის", 2015 წლის 9 ნოემბრის #567 დადგენილებით დამტკიცებული "სურსათში ზოგიერთი დამაბინძურებლის (კონტამინანტის) მაქსიმალურად დასაშვები ზღვრის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის", 2014 წლის 26 დეკემბრის #714 დადგენილებით დამტკიცებული „თაფლის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტისა“ და 2015 წლის 27 ივლისის #376 დადგენილებით დამტკიცებული „ხორბლის ფქვილის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტი“ სახელმწიფო კონტროლის მიზნით, ამასთანავე, 2018 წლის პირველი ივლისიდან საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 8 დეკემბრის #536 დადგენილებით დამტკიცებული „ტექნიკური რეგლამენტი – ხილის წვენისა და ადამიანის მოხმარებისათვის განკუთვნილი სხვა მსგავსი პროდუქტების შესახებ“ ძალაში შესვლის გათვალისწინებით, მიზანშეწონილია, არაცხოველური წარმოშობის სურსათის სააგენტოს მიერ ასაღები ნიმუშების რაოდენობა გაზრდილი იქნას 4-ჯერ.

ამდენად, „მცენარეულ სურსათში პესტიციდების შემცველობის განსაზღვრასა“ და „სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრის“ შემთხვევებში სურსათის ნიმუშების რაოდენობა გამოისახება შემდეგი ფორმულით: $N = K \times A$, ხოლო, „არაცხოველური წარმოშობის სურსათის“ მაჩვენებლის შემთხვევაში - $N = K \times A \times 4$

სადაც, N არის ასაღები სურსათის ნიმუშების რაოდენობა

K – მაჩვენებლის კოეფიციენტი

A – 1 ადამიანის მიერ მოხმარებული სურსათის რაოდენობა 1 წლის განმავლობაში.

ასაღები სურსათის ნიმუშებმა შეადგინა:

არაცხოველური წარმოშობის სურსათის კვლევა

$N = K \times A \times 4 = 0,25 \times 300 \times 4 = 300$ ნიმუში;

მცენარეულ სურსათში პესტიციდების შემცველობის განსაზღვრა

$N = K \times A = 0,25 \times 300 = 75$ ნიმუში;

სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა

$N = K \times A = 0,7 \times 300 = 210$ ნიმუში.

სასმელი წყლის ლაბორატორიული კვლევისათვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობების განსაზღვრა

სასმელი წყლის ლაბორატორიული კვლევისათვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობების დასადგენად განსაზღვრული იქნა შემდეგი კრიტერიუმები:

➤ სასმელი წყლის მიღებით გამოწვეული დაავადებების ალბათობა - მისი სიმძიმის გათვალისწინებით

- წინა წლის ლაბორატორიული კვლევის შედეგების შეფასება
- მოსახლეობაში სასმელი წყლით განპირობებული ნაწლავთა ინფექციების, სპორადული შემთხვევები/ეპიდემიები

თითოეული კრიტერიუმი შეფასდა შესაბამისი ქულით, რომელთა დაჯამებით მიღებული იქნა სასმელი წყლის ლაბორატორიული კვლევის კოეფიციენტი.

კრიტერიუმი - სასმელი წყლის მიღებით გამოწვეული დაავადებების ალბათობა - მისი სიმძიმის გათვალისწინებით

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- სასმელი წყალი - 0,15 ქულა.

კრიტერიუმი – წინა წლის ლაბორატორიული კვლევის შედეგების შეფასება

2017 წლის 11 თვის მონაცემებით:

- სასმელი წყალი (მ.შ. დაფასოებული)- აღებული იქნა სურსათის 522 ნიმუში/სინჯი, დარღვევა გამოვლინდა 224 სინჯში. დარღვევამ შეადგინა 43%;

კრიტერიუმის შეფასებისას პირობითად განსაზღვრული იქნა, რომ:

- დარღვევების 0-დან 3%-ჩათვლით მიჩნეული იქნა დაბალ რისკად;
- დარღვევების 3-ზე მეტი 10%-ჩათვლით მიჩნეული იქნა საშუალო რისკად;
- მაღალ რისკად მიჩნეული იქნა 10%-ზე მეტი დარღვევები.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- სასმელი წყალი (მ.შ. დაფასოებული) - 0,5 ქულა.

კრიტერიუმი - მოსახლეობაში სასმელი წყლით განპირობებული ნაწლავთა ინფექციების, სპორადული შემთხვევები/ეპიდემიები

- სასმელი წყალი (მ.შ. დაფასოებული) - მონაცემების არარსებობის გამო, დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის შეტყობინებას დაქვემდებარებული ავადმყოფობებიდან გამოყოფილი იქნა დაავადებები, რომლებიც შესაძლოა უკავშირდებოდეს სასმელ წყალს, კერძოდ, გამოყენებული იქნა დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის 2017 წლის 11 თვის წინასწარი სტატისტიკური მონაცემები:

- სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეების შემთხვევათა რაოდენობა - 16 235 შემთხვევა;
- შიგელოზი - 439 შემთხვევა;
- ვირუსული ჰეპატიტი A - 3 შემთხვევა.

კრიტერიუმის შეფასებისას პირობითად განსაზღვრული იქნა, რომ:

- შემთხვევების რაოდენობა 0-დან 100-ჩათვლით მიჩნეული იქნა დაბალ რისკად;
- შემთხვევების რაოდენობა 101-დან 200-ჩათვლით და შემთხვევების შესახებ მონაცემების არარსებობა მიჩნეული იქნა საშუალო რისკად;
- მაღალ რისკად მიჩნეული იქნა 200-ზე მეტი შემთხვევა.

განხორციელდა ქულების მინიჭება:

- სასმელი წყალი (მ.შ. დაფასოებული) - 0,5 ქულა.

სასმელი წყლის სინჯების კოეფიციენტის დადგენა

შეკრებილი იქნა კრიტერიუმების შეფასებისას მინიჭებული ქულები:

– სასმელი წყალი (მ.შ. დაფასობული)- $0,15 + 0,5 + 0,5 = 1,15$ ქულა.

ლაბორატორიული კვლევისათვის სასმელი წყლის სინჯების რაოდენობის დადგენა

სასმელი წყლის სინჯების რაოდენობის განსაზღვრისათვის მნიშვნელოვანია საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის #58 დადგენილებით დამტკიცებული „სასმელი წყლის ტექნიკური რეგლამენტის“ მე-2 მუხლის #7 ცხრილით მიმწოდებლის მიერ გამანაწილებელ ქსელში სასმელი წყლის გამოსაკვლევი სინჯების რაოდენობა. წინა წლების სასმელი წყლის სინჯების ლაბორატორიული კვლევის შედეგებში მიკრობული დაბინძურების მაღალი მაჩვენებლისა და დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის სტატისტიკის გათვალისწინებით, შერჩეული იქნა 100 000-ზე მეტ მოსახლეზე მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლის საკონტროლო სინჯების რაოდენობა, რაც ტექნიკური რეგლამენტის შესაბამისად შეადგენს 365 სინჯს.

სასმელი წყლის ასაღები სინჯების რაოდენობა გამოისახება შემდეგი ფორმულით: $N = K \times A$

სადაც, N არის ასაღები სინჯების რაოდენობა

K – მაჩვენებლის კოეფიციენტი

A – 100 000-ზე მეტ მოსახლეზე მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლის საკონტროლო სინჯების რაოდენობა

ასაღები სასმელი წყლის სინჯებმა შეადგინა:

$N = K \times A = 1,15 \times 365 = 419,75 = 420$ სინჯი.

სხვა ლაბორატორიული კვლევისათვის ასაღები ნიმუშების რაოდენობების განსაზღვრა

სურსათის ლაბორატორიული კვლევისათვის მიკრობიოლოგიური და ქიმიური მაჩვენებლების გარდა, ახალი ტექნიკური რეგლამენტებით განსაზღვრული მაჩვენებლების კონტროლის და მომხმარებელთა და ქვეყნის ინტერესების გათვალისწინება და დაცვის (მ.შ. ფალსიფიკაციისაგან) მიზნით განსაზღვრული იქნა 6 პროგრამა: რძესა და რძის ნაწარმში მცენარეული ცხიმების აღმოჩენა; ყველში რძის ფხვნილის აღმოჩენა; ალკოჰოლური სასმელები (მ.შ. ჩამოსასხმელი); სურსათში გმო-ს შემცველობის განსაზღვრა; ხორცისა და ხორცის პროდუქტების სახეობრივი კვლევა; ხორცპროდუქტებში ძვლის შემცველობის განსაზღვრა.

2017 წლის 11 თვის მონაცემებით:

– რძესა და რძის ნაწარმში მცენარეული ცხიმების აღმოჩენა - აღებული იქნა სურსათის 100 ნიმუში, დარღვევა არ გამოვლენილა. დარღვევამ შეადგინა 0%;

- ყველში რძის ფხვნილის აღმოჩენა - აღებული იქნა სურსათის 21 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 10 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 47,62%;

- ალკოჰოლური სასმელები (მ.შ. ჩამოსასხმელი) - აღებული იქნა სურსათის 121 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 8 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 6,61%;

- სურსათში გმო-ს შემცველობის განსაზღვრა - აღებული იქნა სურსათის 117 ნიმუში, დარღვევა არ გამოვლენილა. დარღვევამ შეადგინა 0%;
- ხორცისა და ხორცის პროდუქტების სახეობრივი კვლევა - აღებული იქნა სურსათის 90 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 12 ნიმუშში. დარღვევამ შეადგინა 13,33%;
- მექანიკურად განცალკევებულ ხორცში ძვლის შემცველობის განსაზღვრა - აღებული იქნა სურსათის 30 ნიმუში, დარღვევა არ გამოვლენილა. დარღვევა 0%.

ბოლო 5 წლის მონიტორინგის შედეგების ანალიზით:

- რძესა და რძის ნაწარმში მცენარეული ცხიმების აღმოჩენა - ამ მაჩვენებლის ლაბორატორიული კვლევის მიზნით ნიმუშების სათანადო წესით აღება და ლაბორატორიული ტესტირების განხორციელება სააგენტოს მიერ დაწყებული იქნა „რძისა და რძის ნაწარმის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის“ ძალაში შესვლის, კერძოდ, 2015 წლის პირველი აგვისტოდან.

2015 წელს - აღებული იქნა რძისა და რძის ნაწარმის 150 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 30 ნიმუშში. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 20 %;

2016 წელს - აღებული იქნა რძისა და რძის ნაწარმის 250 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 17 ნიმუშში. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 6,8 %;

2017 წელს - დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 0 %.

ამდენად, დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა მკვეთრად მოიკლო.

- ყველში რძის ფხვნილის აღმოჩენა - ამ მაჩვენებლის ლაბორატორიული კვლევის მიზნით ნიმუშების სათანადო წესით აღება და ლაბორატორიული ტესტირების განხორციელება სააგენტოს მიერ დაწყებული იქნა „რძისა და რძის ნაწარმის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტი“-ში 2017 წლის 22 მაისს შეტანილი ცვლილების შემდგომ, ამდენად, ამ მაჩვენებელზე სტატისტიკური მონაცემები არ არსებობს. აღნიშნული პერიოდის შემდგომ განხორციელებული ლაბორატორიული კვლევებით, დარღვევის მაჩვენებელი მაღალია (47,62%).

- ალკოჰოლური სასმელები (მ.შ. ჩამოსასხმელი) - ამ მაჩვენებლის ლაბორატორიული კვლევის ბოლო 5 წლის მონაცემებით:

2013 წელს - აღებული იქნა ალკოჰოლური სასმელების 105 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 22 ნიმუშში. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 21 %;

2014 წელს - აღებული იქნა ალკოჰოლური სასმელების 125 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 27 ნიმუშში. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 21,6 %;

2015 წელს - აღებული იქნა ალკოჰოლური სასმელების 442 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 66 ნიმუშში. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 14,9 %;

2016 წელს - აღებული იქნა ალკოჰოლური სასმელების 403 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 53 ნიმუშში. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 13 %;

2017 წელს - დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 6,61 %.

ამდენად, აღინიშნება დარღვევის პროცენტული მაჩვენებლის კლება.

- **სურსათში გმო-ს შემცველობის განსაზღვრა** - ამ მაჩვენებლის ლაბორატორიული კვლევის მიზნით ნიმუშების სათანადო წესით აღება და ლაბორატორიული ტესტირების განხორციელება სააგენტოს მიერ დაწყებული იქნა „სურსათად/ცხოველის საკვებად განკუთვნილი გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმებისა და მათგან წარმოებული გენმოდიფიცირებული პროდუქტის ეტიკეტირების შესახებ“ საქართველოს კანონის ამოქმედებისთანავე, კერძოდ, 2014 წლის 11 დეკემბრიდან.

2014 წელს - აღებული იქნა სურსათის 30 ნიმუში, დარღვევა არ გამოვლენილა. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 0 %;

2015 წელს - აღებული იქნა სურსათის 100 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 2 ნიმუშში. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 2 %;

2016 წელს - აღებული იქნა სურსათის 200 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 2 ნიმუშში. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 1 %;

2017 წელს - დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 0 %.

ამდენად, აღინიშნება დარღვევის პროცენტული მაჩვენებლის კლება.

- **ხორცისა და ხორცის პროდუქტების სახეობრივი კვლევა** - ამ მაჩვენებლის ლაბორატორიული კვლევის მიზნით ნიმუშების სათანადო წესით აღება და ლაბორატორიული ტესტირების განხორციელება სააგენტოს მიერ დაწყებული იქნა 2014 წლიდან.

2014 წელს - აღებული იქნა სურსათის 122 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 7 ნიმუშში. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 5,74 %;

2015 წელს - აღებული იქნა სურსათის 98 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 7 ნიმუშში. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 7,14 %;

2016 წელს - სურსათის 100 ნიმუში, დარღვევა გამოვლინდა 4 ნიმუშში. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 4 %;

2017 წელს - დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 13,33 %.

ამდენად, 2017 წელს აღინიშნება დარღვევის პროცენტული მაჩვენებლის მკვეთრი მატება.

- **მექანიკურად განცალკევებულ ხორცში ძვლის შემცველობის განსაზღვრა** - ამ მაჩვენებლის ლაბორატორიული კვლევის მიზნით ნიმუშების სათანადო წესით აღება და ლაბორატორიული ტესტირების განხორციელება სააგენტოს მიერ დაწყებული იქნა „ცხოველური წარმოშობის სურსათის ჰიგიენის სპეციალური წესის“ 2015 წელს შესული ცვლილების ძალაში შესვლის, კერძოდ, 2015 წლის პირველი აგვისტოდან.

2015 წელს - აღებული იქნა სურსათის 37 ნიმუში, დარღვევა არ გამოვლენილა. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 0 %;

2016 წელს - აღებული იქნა სურსათის 40 ნიმუში, დარღვევა არ გამოვლენილა. დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 0 %;

2017 წელს - დარღვევის პროცენტულმა მაჩვენებელმა შეადგინა 0 %.

ამდენად, დარღვევა არ გამოვლენილა არცერთ გამოკვლეულ ნიმუშში.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ლაბორატორიული კვლევების მიზნით ასაღები ნიმუშების რაოდენობა შესაძლებელია შემცირებული იქნეს 4 პროგრამაში: რძესა და რძის ნაწარმში მცენარეული ცხიმების აღმოჩენა; ალკოჰოლური სასმელები (მ.შ. ჩამოსასხმელი); სურსათში გმო-ს შემცველობის განსაზღვრა; ხორცპროდუქტებში ძვლის შემცველობის განსაზღვრა. ხოლო, არსებული მონაცემების გათვალისწინებით, მიზანშეწონილია ლაბორატორიული ტესტირების გაძლიერება და შესაბამისად, ასაღები ნიმუშების გაზრდა შემდეგ პროგრამებში: ყველში რძის ფხვნილის აღმოჩენა; ხორცისა და ხორცის პროდუქტების სახეობრივი კვლევა.

ამდენად, ასაღები სურსათის ნიმუშებმა შეადგინა:

რძესა და რძის ნაწარმში მცენარეული ცხიმების აღმოჩენა - 40 ნიმუში;

ყველში რძის ფხვნილის აღმოჩენა - 168 ნიმუში;

ალკოჰოლური სასმელები (მ.შ. ჩამოსასხმელი) - 75 ნიმუში;

სურსათში გმო-ს შემცველობის განსაზღვრა - 30 ნიმუში;

ხორცისა და ხორცის პროდუქტების სახეობრივი კვლევა - 140 ნიმუში;

ხორცპროდუქტებში ძვლის შემცველობის განსაზღვრა - 25 ნიმუში.

ცხოველური წარმოშობის სურსათში ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების კვლევა

წარმოებული სურსათის რაოდენობების შესახებ ინფორმაცია აღებული იქნა საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურისა და სურსათის ეროვნულ სააგენტოში არსებული მონაცემებიდან.

- **მსხვილფეხა საქონელი**- ასაღები ნიმუშების რაოდენობა უნდა შეადგენდეს წინა წელს დაკლული ცხოველების საერთო რაოდენობის 0,4 %-ს. დაყოფილი უნდა იქნეს შემდეგნაირად:

ა) ჯგუფი „ა“ – 0,25%, რომელიც დაყოფილი უნდა იქნეს შემდეგნაირად:

ა.ა) ნიმუშების ნახევარი აღებული უნდა იქნეს ცოცხალი ცხოველებისგან, მათი შენახვის ადგილზე. გამონაკლისის სახით, დასაშვებია 25% ნიმუშებისა, „ა“ ჯგუფის (5) ნივთიერების (სუბსტანციის) გამოკვლევისათვის, განხორციელდეს ცხოველის საკვებში, წყალსა და სხვა მასალებში;

ა.ბ) ნიმუშების ნახევარი აღებული უნდა იქნეს სასაკლაოზე;

ა.გ) „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების (სუბსტანციების) თითოეული ქვეჯგუფისათვის, ყოველწლიურად კონტროლი უნდა განხორციელდეს ამ ჯგუფისათვის განსაზღვრული ნიმუშების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 5%-ში;

ბ) ჯგუფი „ბ“ – 0,15 %, რომელთაგან:

ბ.ა) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (1) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.ბ) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (2) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.გ) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 10% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (3) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.დ) დანარჩენი 30 % - უნდა გაკონტროლდეს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესაბამისად.

სააგენტოში არსებული 2017 წლის 10 თვის მონაცემებით, დაკლული იქნა 168 547 სული მრპ, აღნიშნული მონაცემით, 2018 წელს სავარაუდოდ დაკლული იქნება 202 255 სული მრპ.

ამდენად, 2018 წელს დაკლული მსხვილფეხა საქონლიდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 556 ერთეული.

- **ლორი** - ღორების მინიმალური რაოდენობა, რომელიც ყოველწლიურად უნდა გაკონტროლდეს ყველა სახეობის ნარჩენებსა და ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე), უნდა შეადგენდეს წინა წელს დაკლული ღორების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 0,05 %-ს და დაყოფილი უნდა იქნეს შემდეგნაირად:

ა) ჯგუფი „ა“ – 0,02 %;

ა.ა) იმ შემთხვევაში, თუ ნიმუშების აღება ხდება სასაკლაოზე, აუცილებელია დამატებით, ფერმის დონეზე, ანალიზი ჩატარდეს:

ა.ა.ა) ცხოველისთვის განკუთვნილ სასმელ წყალს;

ა.ა.ბ) ცხოველის საკვებს;

ა.ა.გ) ექსკრემენტებს.

„ა“ ჯგუფის ნივთიერებების (სუბსტანციების) თითოეული ქვეჯგუფისათვის ყოველწლიურად კონტროლი უნდა განხორციელდეს ამ ჯგუფისათვის განსაზღვრული ნიმუშების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 5%-ში და ნაშთი განაწილდეს საქიროების შესაბამისად.

ბ) ჯგუფი „ბ“ – 0,03%, რომელთაგან ნიმუშები უნდა განაწილდეს შემდეგნაირად:

ბ.ა.) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (1) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.ბ.) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (2) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.გ.) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 10% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (3) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.დ.) დანარჩენი 30 % - უნდა გაკონტროლდეს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესაბამისად.

სააგენტოში არსებული 2017 წლის 10 თვის მონაცემებით, დაკლული იქნა - 96 057 სული ღორი. აღნიშნული მონაცემით, 2017 წელს სავარაუდოდ დაკლული იქნება 115 884 სული ღორი.

ამდენად, 2018 წელს დაკლული ღორიდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 38 ერთეული.

- **ცხვარი და თხა** - ცხვრებისა და თხების მინიმალური რაოდენობა, რომელიც ყოველწლიურად უნდა გაკონტროლდეს ყველა სახეობის ნარჩენებსა და ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე), უნდა შეადგენდეს წინა წელს 3 თვეზე მეტი ასაკის დაკლული ცხვრებისა და თხების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 0,05 %-ს და დაყოფილი უნდა იქნეს შემდეგნაირად:

ა) ჯგუფი „ა“ – 0,01 %, რომელთაგან:

ა.ა) „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების (სუბსტანციების) თითოეული ქვეჯგუფისათვის, ყოველწლიურად კონტროლი უნდა განხორციელდეს ამ ჯგუფისათვის განსაზღვრული ნიმუშების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 5%-ში;

ა.ბ) ნაშთი უნდა განაწილდეს საჭიროების შესაბამისად;

ბ) ჯგუფი „ბ“ – 0,04 %, რომელთაგან ნიმუშები უნდა განაწილდეს შემდეგნაირად:

ბ.ა.) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (1) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.ბ.) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (2) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.გ.) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის 10% უნდა გაკონტროლდეს „ბ“ (3) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.დ.) დანარჩენი 30 % – უნდა გაკონტროლდეს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესაბამისად.

სააგენტოში არსებული 2017 წლის 10 თვის მონაცემებით, დაკლული იქნა - 344 000 სული წვრილფეხა საქონელი. აღნიშნული მონაცემით, 2017 წელს სავარაუდოდ დაკლული იქნება 412 800 წრკ.

ამდენად, 2018 წელს დაკლული ცხვრიდან და თხიდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 201 ერთეული.

- **ბოცვერი** - ყოველწლიურად დაკლული ბოცვრებიდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობა უნდა შეადგენდეს 10 ნიმუშს წლიური წარმოების (დაკლული წონა) 300 ტონაზე წარმოების პირველ 3000 ტონაზე, ხოლო ყოველ მომდევნო 300 ტონაზე დამატებით 1 ნიმუშს. აღებული ნიმუშების დაყოფა ხდება შემდეგნაირად:

ა) ჯგუფი „ა“ – ნიმუშების საერთო რაოდენობის 30%, მათგან:

ა.ა) ნიმუშების 70% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფ „ა“ (6) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ა.ბ) ნიმუშების 30% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფ „ა“ სხვა ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ) ჯგუფი „ბ“ – ნიმუშების საერთო რაოდენობის 70%, მათგან:

ბ.ა) ნიმუშების 30% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფ „ბ“ (1) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.ბ) ნიმუშების 30% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფ „ბ“ (2) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.გ) ნიმუშების 10% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფ „ბ“ (3) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.დ) ნაშთი უნდა განაწილდეს საჭიროების შესაბამისად.

სააგენტოში არსებული 2017 წლის 10 თვის მონაცემებით, დაკლული იქნა - 5 935 სული ბოცვერი (1 სული ბოცვერი X 1,2 კგ - საშუალო ბოცვრის წონა/1000). აღნიშნული მონაცემი იძლევა შესაძლებლობას, რომ დათვლილი იქნას წლის განმავლობაში დაკლული ბოცვრების რაოდენობა, რაც სავარაუდოდ შეადგენს 7 122 სული ბოცვერს, **8,546 ტონას.**

ამდენად, 2018 წელს დაკლული ბოცვრიდან ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 10 ერთეული.

- **ფრინველი** - თითოეული კატეგორიის ფრინველისათვის, ყოველწლიურად აღებული ნიმუშის მინიმალური რაოდენობა, თუ გამოსაკვლევი ფრინველის კატეგორიის წლიური წარმოება შეადგენს 5 000 ტონაზე მეტს, ყოველ 200 ტონა წლიურ პროდუქციაზე (დაკლული წონა) შეადგენს სულ მცირე 100 ნიმუშს. ყველა ჯგუფის ნივთიერებისათვის (სუბსტანციისათვის) ჯგუფების მიხედვით დაყოფა უნდა მოხდეს შემდეგი სახით:

ა) ჯგუფი „ა“ – ნიმუშების საერთო რაოდენობის 50%;

ა.ა) ფერმის დონეზე აღებული ნიმუშების რაოდენობა უნდა შეადგენდეს ნიმუშების საერთო რაოდენობის 1/5-ს;

ა.ბ) „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების (სუბსტანციების) თითოეული ქვეჯგუფისათვის ყოველწლიურად შემოწმებული და გამოკვლეული უნდა იქნეს „ა“ ჯგუფის ნივთიერებებისათვის (სუბსტანციებისათვის) აღებული ნიმუშების საერთო რაოდენობის არაუმცირეს 5%-ისა;

ა.გ) ნაშთი უნდა განაწილდეს საჭიროების შესაბამისად;

ბ) ჯგუფი „ბ“ – ნიმუშების საერთო რაოდენობის 50%, რომელთაგან:

ბ.ა) ნიმუშების 30% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფი „ბ“ (1) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.ბ) ნიმუშების 30% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფი „ბ“ (2) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.გ) ნიმუშების 10% გამოკვლეული უნდა იქნეს ჯგუფი „ბ“ (3) ნივთიერებებზე (სუბსტანციებზე);

ბ.დ) ნაშთი უნდა განაწილდეს საჭიროების შესაბამისად.

სააგენტოში არსებული 2017 წლის 10 თვის მონაცემებით, დაკლული იქნა 3 117 034 სული ფრინველი (1 სული ფრინველი X 1,2 კგ - საშუალო ფრინველის წონა). 2017 წლის განმავლობაში სავარაუდოდ დაკლული იქნება 3 740 502 აღნიშნული მონაცემი იძლევა შესაძლებლობას, რომ დათვლილი იქნას წლის განმავლობაში დაკლული ფრინველის ხორცის რაოდენობა, რაც სავარაუდოდ შეადგენს 4 488 ტონას.

ამდენად, 2018 წელს დაკლული ფრინველიდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 20 ერთეული.

- **თევზი** - თევზისათვის ყოველწლიურად ასაღები ნიმუშების რაოდენობა ყოველი 100 ტონა წარმოებული პროდუქტიდან შეადგენს არანაკლებ 1 ნიმუშს. გამოვლენილი ნივთიერებები (სუბსტანციები) და საანალიზო ნიმუშები უნდა დაჯგუფდეს ამ ნივთიერებათა (სუბსტანციათა) სავარაუდო გამოყენების მიხედვით.

ყველა შემთხვევაში ფერმის დონეზე ნიმუში აიღება რეგისტრირებული საწარმოების საერთო რაოდენობის არაუმცირეს 10%-დან, რომელიც დაყოფილი უნდა იქნეს შემდეგი სახით:

ა) ჯგუფი „ა“ – ნიმუშების საერთო რაოდენობის 1/3;

ა.ა) ფერმის დონეზე ნიმუშების აღება უნდა მოხდეს თევზის წარმოების ყველა სტადიაზე, მათ შორის, იმ თევზის ჩათვლით, რომელიც მზად არის მოხმარებისათვის და განთავსებულია ბაზარზე;

ა.ბ) საზღვაო მეთევზეობისათვის, ნიმუშის ალების სირთულის გამო, თევზის ნაცვლად შესაძლებელია განხორციელდეს ცხოველის საკვების ნიმუშის აღება;

ბ) ჯგუფი „ბ“ – ნიმუშების საერთო რაოდენობის 2/3, რომლის დროსაც ნიმუშის აღება უნდა განხორციელდეს:

ბ.ა) უპირატესად ფერმაში, თევზიდან, რომელიც მზად არის ბაზარზე განსათავსებლად მოხმარებისათვის;

ბ.ბ) ან გადამამუშავებელ საწარმოში, ახალი თევზიდან ან საბითუმო ბაზრიდან იმ პირობით, რომ დადებითი პასუხის შემთხვევაში შესაძლებელი იქნება განხორციელდეს მიკვლევადობა ფერმამდე.

გამოვლენილი ნივთიერებები (სუბსტანციები) და ნიმუშები, რომლებიც აღებულია ლაბორატორიული გამოკვლევისათვის, უნდა დაჯგუფდეს ამ ნივთიერებათა (სუბსტანციების) სავარაუდო გამოყენების მიხედვით.

თევზსაშენ მეურნეობებში მოშენებული თევზის რაოდენობაზე ოფიციალური ინფორმაცია არ არსებობს. სააგენტოს მიერ მოპოვებული ინფორმაციით, მოპოვებული იქნა 800 ტონა თევზი.

ამდენად, 2018 წელს თევზის ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 8 ერთეული.

- მსხვილფეხა საქონლის რძე - ძროხის რძისათვის ყოველწლიურად ასაღები ნიმუშების რაოდენობა შეადგენს ერთ ნიმუშს ყოველ 15 000 ტონა წლიურად წარმოებულ რძეზე, არანაკლებ 300 ნიმუშისა, რომელიც დაყოფილი უნდა იქნეს შემდეგი სახით:

ა) ნიმუშების საერთო რაოდენობის 70%-ს ლაბორატორიული გამოკვლევები უნდა ჩაუტარდეს ვეტერინარული პრეპარატების ნარჩენებზე. თითოეული ნიმუში გამოკვლეული უნდა იქნეს სულ მცირე, ოთხ სხვადასხვა ნივთიერებაზე (სუბსტანციაზე) – „ა“ ჯგუფიდან მე-6 პუნქტით განსაზღვრულ, (6), „ბ“ ჯგუფიდან პირველი პუნქტით განსაზღვრულ, (1), „ბ“ ჯგუფიდან (2.ა) და „ბ“ ჯგუფიდან (2.ე);

ბ) ნიმუშების 15%-ს ლაბორატორიული გამოკვლევები უნდა ჩაუტარდეს ჯგუფი „ბ“ (3) ნივთიერებების (სუბსტანციების) ნარჩენებზე;

გ) ნაშთი 15% უნდაგანაწილდეს საჭიროების შესაბამისად.

„საქსტატის“ მონაცემებით: 2016 წელს მიღებული იქნა 540100 ტონა რძე.

2017 წლის ოთხივე კვარტლის მონაცემები მსხვილფეხა საქონლის რძის რაოდენობაზე არ არის ხელმისაწვდომი.

შესაბამისად, სააგენტოს მიერ გამოყენებული იქნა ადგილობრივი წარმოების რძის 2016 წლის რაოდენობრივი მონაცემები (ჯამში 540 100 ტონა).

ამდენად, 2018 წელს რძის ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 300 ერთეული.

- სასურსათო კვერცხი ნიმუშების წლიური რაოდენობა უნდა შეადგენდეს 1 ნიმუშს წლიურად მოხმარებულ 1 000 ტონა პროდუქციაზე, მაგრამ არანაკლებ 200 ნიმუშს.

„საქსტატის“ მონაცემებით: 2016 წელს მიღებული იქნა 590,4 მილიონი ცალი კვერცხი - 23 616 ტონა (კვერცხის საშუალო წონად აღებულ იქნა 40 გრ.).

2017 წლის ოთხივე კვარტლის მონაცემი სასურსათო კვერცხის რაოდენობაზე არ არის ხელმისაწვდომი. შესაბამისად, სააგენტოს მიერ გამოყენებული იქნა ადგილობრივი წარმოების სასურსათო კვერცხის 2016 წლის რაოდენობრივი მონაცემები.

ამდენად, 2018 წელს სასურსათო კვერცხის ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 200 ერთეული.

2018 წელს ცხოველური წარმოშობის სურსათში ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების კვლევის მიზნით ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 1 333 ერთეული.

თაფლში ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების კვლევა

- თაფლი - 3000 ტონაზე უნდა იქნეს აღებული 100 ნიმუში, ხოლო ყოველ მომდევნო 300 ტონაზე 1 ნიმუში (100 ნიმუშს+1).

- „საქსტატის“ მონაცემებით: 2016 წელს მიღებული იქნა 2 100 ტონა თაფლი.

ამდენად, 2018 წელს თაფლის ასაღები ნიმუშების რაოდენობამ შეადგინა 100 ერთეული.

გაუთვალისწინებელი ლაბორატორიული კვლევები

სურსათის ნიმუშების რაოდენობის განსაზღვრისათვის მნიშვნელოვანია დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრიდან მოწოდებული სურსათის მიღებასთან ასოცირებული დაავადებების შესახებ შეტყობინებები, რომელიც შესაძლოა უკავშირდებოდეს როგორც პათოგენური, ასევე, პირობით პათოგენური, სანიტარიული მაჩვენებლების და გაფუჭების მიკროორგანიზმებით სურსათის დაბინძურებასთან დაკავშირებულ დარღვევებს. 2017 წლის 11 თვის განმავლობაში სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრიდან შემოსული იქნა ინფორმაცია სურსათისა და სასმელი წყლის მიღებასთან ასოცირებული დაავადებების 24 შემთხვევის შესახებ.

ამდენად, დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრიდან მოწოდებული სურსათისმიერი დაავადებების შესახებ შეტყობინებების გათვალისწინებით, სააგენტოს მიერ განხორციელდება სავარაუდოდ სურსათის 30 ნიმუშის ლაბორატორიული კვლევა, 4 ჯგუფის მიკროორგანიზმის (სანიტარიული-მაჩვენებლები, პირობით-პათოგენური მიკროორგანიზმები, პათოგენური მიკროორგანიზმები, გაფუჭების მიკროორგანიზმები) კონტროლის მიზნით.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სააგენტოს უფლებამოსილი პირების მიერ 2018 წელს ლაბორატორიულად გამოკვლეული იქნება სავარაუდოდ 4 436 სხვადასხვა დასახელების სურსათის ნიმუში/სინჯი (დანართი #1.3).

დანართი N1.3

ქვეპროგრამა „სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი“ 2018 წელი

#	ლაბორატორიული კვლევის დასახელება	ნიმუშების/ სინჯების სავარაუდო რაოდენობა
1	სურსათში სალმონელას კვლევა	830
2	სურსათში <i>Listeria monocytogenes</i> -ის კვლევა	200
3	სტაფილოკოკური ენტეროტოქსინი	60
4	ჰისტამინი	180
5	ნედლი რძის კვლევა ბრუცელოზზე	220
6	სურსათში სანიტარიული მაჩვენებლების, პირობით პათოგენებისა და პათოგენების კვლევა	30
7	არაცხოველური წარმოშობის სურსათი	300
8	მცენარეულ სურსათში პესტიციდების შემცველობის განსაზღვრა	75
9	სურსათში ტრანსცხიმების შემცველობის განსაზღვრა	210
10	სასმელი წყალი (მათ შორის დაფასოებული: ნატურალური მინერალური/წყაროს წყალი)	420
11	რძესა და რძის ნაწარმში მცენარეული ცხიმების აღმოჩენა	40
12	ყველში რძის ფხვნილის აღმოჩენა	168
13	ალკოჰოლური სასმელები (მათ შორის ჩამოსასხმელი)	75
14	სურსათში გმო-ს შემცველობის განსაზღვრა	30
15	ხორცისა და ხორცის პროდუქტების სახეობრივი კვლევა	140
16	ხორცპროდუქტებში ძვლის შემცველობის განსაზღვრა	25
17	ცხოველური წარმოშობის სურსათში ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების კვლევა	1 333
18	თაფლში ვეტერინარული პრეპარატებისა და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენი ნივთიერებების კვლევა	100
		4 436

